

Økonomisk Årsrapport 2004

Vedrørende finanslovskonto § 20.89.15

Indhold

Beretning	side 2
Målrapportering	side 3
Regnskab	side 6
Påtegning	side 8

Årsrapport 2004 er udarbejdet efter Økonomistyrelsens retningslinjer og afleveret til Undervisningsministeriet i april 2004

1: Beretning

Dansk Center for Undervisningsmiljø blev etableret i april 2002 i henhold til Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, undervisningsmiljøloven.

Overordnet mål for Dansk Center for Undervisningsmiljø:

DCUM skal understøtte udviklingen af et godt undervisningsmiljø i Danmark. I Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø står der i kapitel 1, § 1, stk. 1 at "Elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø".

Hovedopgaver:

Af Undervisningsmiljøloven fremgår det at DCUM har tre hovedopgaver:

- 1: DCUM medvirker til sikring og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark, herunder at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i undervisningsmiljøspørgsmål.
- 2: DCUM samler og systematiserer viden om regler og praksis af betydning for undervisningsmiljøet og stiller den indsamlede viden til rådighed for offentligheden
- 3: DCUM er forum for dialog og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark og kan tage initiativer med hensyn til ethvert spørgsmål som centret finder af betydning for undervisningsmiljøet og udtale sig herom over for den myndighed, hvorunder det overordnede ansvar hører. Centret udgiver hvert år en beretning om sit arbejde.

Finansielle resultater for Dansk Center for Undervisningsmiljø,

finanslovskonto 20.89.15 (mio. kr.)

Indtægter	2,3
Udgifter	8,0
Resultat, brutto	5,7
Bevilling, netttotal	5,0
Resultat, netto	-0,7
Til videreførsel	1,6

Resultatet findes at være tilfredsstillende.

2 Målrapportering i henhold til DCUM's tre hovedopgaver; herunder de med Undervisningsministeriet aftalte **resultatkrav for 2004:**

- **1: DCUM medvirker til sikring og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark, herunder at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i undervisningsmiljøspørgsmål.**
- Mobbenøglen (i projektfasen kaldt Mobbetermometeret), der er et elektronisk værktøj til kortlægning af mobningens omfang i klasser og på skoler, er lanceret på vores web-site. Mobbenøglen indeholder også en vejledning med forslag til såvel forebyggelse som bekæmpelse af mobning. **Resultatkravet opfyldt.**
- DCUM har afholdt 31 kurser, foredrag og oplæg. **Resultatkravet var 35.**
- DCUM har udgivet undervisningsmaterialet "Ha' det godt i skolen, et forløb om undervisningsmiljø", målrettet grundskolens 5. – 8. klasse. **Resultatkravet opfyldt.**
- DCUM udgav en elevpjece henvendt til grundskolens elever "Har du haft en god dag i skolen". **Resultatkravet opfyldt**
- DCUM yder løbende rådgivning og vejledning pr. telefon og e-mail. Henvendelser, der skønnes at have interesse for en bredere kreds, anonymiseres og lægges på vores web-site.

Ikke opfyldte resultatkrav:

- Revision af spørgeskemaer og forbedret evalueringsservice
- Udvikling af talende spørgeskema til børnehavekl. – 4. kl.

Årsag:

Løsningen af de to opgaver har været langt mere tidkrævende end forudset. Begge opgaver bliver færdiggjort i 2005

- **2: DCUM samler og systematiserer viden om regler og praksis af betydning for undervisningsmiljøet og stiller den indsamlede viden til rådighed for offentligheden.**
- DCUM's website www.DCUM.dk er i 2004 blevet udbygget med undervisningsmiljøguiden, et elektronisk opslagsværk med undervisningsmiljørelevante søgeord. **Resultatkravet opfyldt.**
- Data fra evalueringsservice 2003 offentliggøres. **Resultatkrav opfyldt.**
- DCUM undersøger (mål: svarprocent på 60), hvor langt skoler og uddannelsesinstitutioner er kommet med implementeringen af den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering. Rambøll Management gennemførte på foranledning af Undervisningsministeriet i efteråret 2004 "Undersøgelse af Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø". "Undersøgelsens fokus er en kortlægning af i hvilken grad og hvordan uddannelsesinstitutionerne har gennemført loven, og om Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, lever op til de målsætninger, der er givet af loven." (citater fra indledningen). 41 % af alle skoler og uddannelsesinstitutioner besvarede Rambølls spørgeskema og heraf angav 41 %, at de havde gennemført en undervisningsmiljøvurdering. En undervisningsmiljøvurdering kræver elevers og studerendes medvirken; også på dette område er det mindre en halvdel af skoler og uddannelsesinstitutioner, der lever op til lovens minimumskrav. Det blev forlods aftalt med Undervisningsministeriet, at Rambølls undersøgelse erstattede den påtænkte undersøgelse foretaget af DCUM. **Resultatkrav opfyldt af Undervisningsministeriet.**
- Erfaringer, "Best practice", vedrørende undervisningsmiljøarbejdet udbredes via undervisningsmiljøguiden på www.DCUM.dk, ved foredrag og kurser m. v. **Resultatkravet opfyldt.**
- Undervisningsmiljøguiden på DCUM's web-site udbygges løbende med viden om regler og praksis på undervisningsmiljøområdet.
- DCUM udgav i 2004 "Udemiljø til leg og undervisning" og "Undervisningsmiljø – data om kortlægning af undervisningsmiljø på 40 grundskoler i 2003" (elektroniske publikationer).

- DCUM har fået publiceret artikler i fagpressen og dagspressen har genereret en del omtale af Undervisningsmiljøloven og centrets arbejde.

Ikke opfyldte resultatkrav:

- 100 skoler og uddannelsesinstitutioner anvender DCUM's nye, forbedrede evalueringsservice
- Kampagne for, på forvaltningsniveau, at få igangsat og gennemført en undervisningsmiljøvurdering på alle skoler og uddannelsesinstitutioner, der endnu ikke gennemført.

Årsag:

Den forbedrede evalueringsservice er først klar i 2005. Kampagnen udskudt til 2005, hvis den stadig er relevant for DCUM at gennemføre, - set i relation ministerredøgørelsens vurderinger og initiativer.

- **3: DCUM er forum for dialog og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark og kan tage initiativer med hensyn til ethvert spørgsmål som centret finder af betydning for undervisningsmiljøet og udtale sig herom over for den myndighed, hvorunder det overordnede ansvar hører. Centret udgiver hvert år en beretning om sit arbejde.**
- DCUM har gennemført tre VIS-konferencer, to med titlen Mere trivsel – mindre mobning og en med titlen Din krop – Din skole. Konferencerne er såkaldte praktikerkonferencer, hvor skoler med gode erfaringer på området stiller disse til rådighed for andre skoler. **Resultatkrav opfyldt.**
- DCUM's initiativ, i samarbejde med Børnerådet og forældreforeningen Skole og Samfund, førte i marts 2004 til underskrivelsen, med undervisningsministeren i spidsen, af Trivselserklæringen, "Erklæring om Nationalt Samarbejde for Social Trivsel og mod Mobning i Grundskolen". Dette nationale samarbejde bakkes op af i alt 26 parter på grundskoleområdet.
- Repræsentativ undersøgelse af børn og unges trivsel i grundskolen med fokus på elev-elev og elev-lærer-relationer. I et samarbejde med Børnerådet, og deres børne- og ungepanel, gennemførtes en undersøgelse af mobning. Rapporten "Mobning 2004, en undersøgelse i 7. klasse vakte berettiget opsigt; især dens konstatering af at også lærerne mobber elever i et vist omfang. **Resultatkrav opfyldt.**
- Stigning på 10-15 % i antal besøgende på hjemmesiden (til ca. 26.000 besøgende månedligt). **Resultatkravet opfyldt.**
- To modelprojekter om konflikthåndtering og mægling samt forebyggelse af mobning (2004 – 2005). Begge projekter igangsat. **Resultatkrav opfyldt.**

Konklusion på målrapportering vedrørende DCUM's tre hovedopgaver:

Hovedparten af de aftalte resultatkrav i henhold til DCUM's tre hovedopgaver er opfyldt som det fremgår ovenfor. Som beskrevet har DCUM desuden løst en række øvrige opgaver i årets løb. Årets resultater skønnes at være tilfredsstillende set i relation til centrets lovmæssige forpligtelser og økonomiske og personalemæssige ressourcer.

Forventninger til 2005

Undervisningsmiljøloven gælder på alle skoler og uddannelsesinstitutioner i Danmark. DCUM's rådgivning, vejledning og formidling gives i videst mulige omfang til alle aktører i uddannelsesverdenen. DCUM tilgodeser endvidere den brede målgruppe når det drejer sig om en kontinuerlig indsats for at understøtte uddannelsesstedernes arbejde med de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger.

Siden DCUM's oprettelse i 2002 har vi af flere grunde særligt prioriteret grundskolen som målgruppe for centrets aktiviteter. Grundskoleområdet udgør langt den største enkeltgruppe af uddannelsesinstitutioner (ca. 2.600 af en total på ca. 4.200) og elever/studerende (ca. 700.000 ud af en total på ca. 1.100.000). En målrettet indsats på grundskoleområdet vil på længere sigt få en positiv afsmitningseffekt på de øvrige uddannelsesområders institutioner og elever/studerende. Det vil ske når eleverne bringer gode erfaringer fra undervisningsmiljøarbejdet med sig videre i uddannelsessystemet. Derfor vil DCUM også fremover prioritere denne målgruppe højt.

I årene 2005-2007 udvides den primære målgruppe for centrets aktiviteter til også at omfatte ungdomsuddannelserne som det næste fokus. Fra politisk side lægges der stor vægt på værdien af, at hovedparten af en årgang påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Et godt undervisningsmiljø har i den forbindelse afgørende betydning. DCUM vil derfor intensivere indsatsen på ungdomsuddannelsesområdet gennem udvikling af procesorienterede værktøjer til kvalificering af UMV-arbejdet og gennem målrettet vidensindsamling og -formidling til bedring af ungdomsuddannelsernes undervisningsmiljø.

I arbejdet med at kortlægge, kvalificere og videreudvikle undervisningsmiljøet er det ofte hensigtsmæssigt at skelne mellem de tre aspekter: det fysiske, det æstetiske og det psykiske. DCUM ønsker at fremme et helhedssyn på undervisningsmiljøet fordi de tre aspekter spiller sammen i hverdagen. De fysiske omgivelser, de æstetiske sanseindtryk og den psykiske trivsel går hånd i hånd og er i høj grad hinandens forudsætninger.

3: Regnskab

Regnskab for DCUM (i 1000 kr.)

	Regnskab 2003	Budget 2004	Regnskab 2004	Difference	Budget 2005
Udgifter	6.529	5.400	8.064	-2.644	5.400
- heraf løn	2.478	2.300	3.245	-945	2.300
- heraf øvrig drift	4.057	3.100	4.819	-1.719	3.100
Indtægter	1.603	400	2.317	-1.917	400
Resultat brutto	4.926	5.000	5.747	-747	5.000
Bevilling netto	5.000	5.000	5.000	-	5.000
Resultat netto	74	0,0	-747	-	0,0

Årets resultat er tilfredsstillende fordi vi har haft et højere aktivitetsniveau end forudsat i budgettet for 2004.

Vi har haft indtægter til driften, indtægtsdækket virksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter.

Bevillingsafregning (i 1000 kr.)

Hovedkonto	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 2004
Lønsum	2.100	2.308	-208	465
Øvrig drift	2.900	3.439	-539	1.091
I alt	5.000	5.747	-747	1.556

I forbindelse med bevillingsafregningen er der foretaget en omflytning fra løn til øvrig drift på 0,696 mio. kr. med henblik på at rette op på en rammekodningsfejl på finansloven for 2003. Der henvises til årsrapporten for 2003. Fra FL 2004 er DCUM opført som en lønsumsstyret institution.

Akkumuleret resultat (i 1000 kr.)

Hovedkonto	Ultimo 2002	Ultimo 2003	Årets resultat	Ultimo 2004
20.89.15	2.228	2.303	-747	1.556

Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed (i 1000 kr.)

Evalueringservice	2001	2002	2003	2004
	0	0	26	-28

DCUM's indtægtsdækkede virksomhed "evalueringservice" er ophørt i 2004. Vi har i 2004 ikke haft anden indtægtsdækket virksomhed..

Tilskudsfinansierede aktiviteter (i 1000 kr.)

	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overført mellem underkonti	Overskud til videreførelse
Udviklingsprogram & Mobbetermometer/-nøgle	140	1.545	1.707	-162	22	0

Udviklingsprogrammet "En skole i bevægelse", pkt 4, 1 udfører DCUM for undervisningsministeriet i henhold til separat aftale.

- For 2004 har DCUM i henhold til kontrakt med UVM modtaget kr. 675.000.

Mobbetermometeret udvikles for UVM og undervisningsministeren har givet en særlig bevilling på 1.635.000 kr. + ekstra kr. 100.250,- = i alt kr. 1.735.250,- til produktudvikling i et samarbejde mellem fa. Rådgivende Sociologer og Dansk Center for Undervisningsmiljø. For 2004 har DCUM modtaget kr. 777.166.

Personale årsværk (normerede stillinger iht. Finanslovsbevilling)

2001	2002 (april - dec.)	2003	2004
0	3,75	5	5

I 2004 opsigde én medarbejder sin stilling og blev samtidig erstattet af en nyansat.

4. Påtegning

Dansk Center for Undervisningsmiljø's Årsrapport og herunder ordinære årsregnskab for 2004 er fremlagt i henhold til Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen mv. (Regnskabsbekendtgørelsen) § 41, samt Akt 63 11/12-2002.

Årsrapporten dækker tillige de regnskabsmæssige forklaringer, der skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2004.

Årsrapporten giver efter ledelsens opfattelse et retvisende billede af centerets økonomiske og faglige resultater.

For øvrige oplysninger erklæres, at disse er dækkende og at dokumentation herfor er tilstede.

Det bemærkes, at revisionen udføres efterfølgende af Rigsrevisionen.

Randers, den 12. april 2005

Bestyrelsesformand Jes Lunde

Centerleder Ole Juhl

Påtegning

Undervisningsministeriets påtegning af Årsrapporten for 2004 sker i overensstemmelse med ovennævnte fremlæggelse.

København, den 2005

Kontorchef Lisbeth Thorsen